UNIDADE DIDÁCTICA
SECUNDARIA E BACHARELATO
Solucións

Concello de Mugardos

CALDOVAL

CENTRO DE INTERPRETACIÓN

Salve alumn@s e mestres/as!

Benvid@s ao Centro de Interpretación de Caldoval en Mugardos. Neste pequeno museo temos os restos do xacemento romano de Caldoval. Nada mais e nada menos que uns auténticos baños romanos que se atopaban á beira do mar en plena ría de Ferrol. Os baños foron escavados por un equipo de arqueólog@s e trasladados pedra por pedra a este centro no ano 2006 para que tod@s poidades visitalos e coñecelos.

Esta unidade didáctica é para os nenos e nenas que nos visitades e principalmente para @s que vides coas vosas escolas. Están pensadas para seren feitas durante e despois da visita. A nosa idea é que aprendades un pouco máis do mundo romano, dos seus baños e das cousas que se facían neles hai 2000 anos neste pequeno recanto da Gallaecia.

Son unha serie de exercicios e actividades de reforzo. Para resolvelos tedes case toda a información no museo, pero tamén podedes preguntarlle aos/ás monitores/as de Caldoval, aos vos@s profesores/as ou procurar os datos na nosa web.

Ánimo! Audentis Fortuna iuvat (A fortuna sorrí aos audaces).

Máis información:

Web: www.museocaldoval.gal

Mail: info@museocaldoval.gal

Teléfono: 687072116

I

Cando os/as romanos/as conquistaron a Gallaecia atopáronse que os/as habitantes desta rexión vivían en castros e pertencían a diferentes pobos. Sabes como se chamaban os pobos que vivían nas ribeiras das rías da Coruña, Betanzos, Ares-Pontedeume e Ferrol?

- [ ] Nerios
- [ ] Cáporos
- [ ] Cilenos
- [ ] Praestamarcos
- [x] Ártabros
- [ ] Coelernos

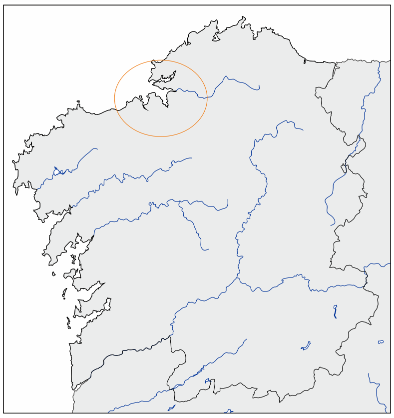

II

No xacemento romano de Caldoval apareceron as ruínas duns baños romanos. Nas escavacións os/as arqueólogos/as atoparon tamén restos dos obxectos e ferramentas que os/as romanos/as usaron neste lugar hai 2000 anos. Recoñeces alguns deles?
Coloca a etiqueta correcta debaixo de cada fotografía.

Cerámica de Cociña

Peso de Rede

Pedra de afiar

Ficha de xogo

Terra Sigillata

Agulla para redes

Terra sigillata | Pedra de afiar | Agulla para redes

Ficha de xogo | Peso de rede | Cerámica de cociña

III

Axúdanos facendo de Arqueólogo/a. No xacemento romano de Caldoval apareceron moitas pezas usadas nas cociñas romanas. Unha delas é un "mortarium"? poderías atopalo no museo?
Precisamos que fagas unha ficha enchendo os seguintes datos da peza:

Nome do xacemento no que se atopou: Xacemento Romano de Caldoval.

Material co que está feito: ☐ Metal ☐ Pedra ☒ Cerámica ☐ Madeira

Para que se usaba? Para machacar alimentos.

Debuxa o "mortarium" no cadrado:

Mortarium do British Museum

IV

Os/as romanos gustaban moito de tomar baños. Pero os baños en Roma non eran exactamente iguais que os nosos. Unha das diferencias é que tiñan habitacións para diferentes usos. Saberías relacionar cada palabra coa súa deficición?
Une con frechas.

Tepidarium	Sistema de calefacción romano.
Hipocaustum	Espazo aberto para xogos, deportes, paseos e ao ocio en xeral.
Alveus	Forno para aquecer o hipocaustum.
Palestra	Piscina ou bañeira de auga fría.
Praefurnium	Persoa que cobraba entrada nas Termas Públicas..
Capsarius	Sala Tépeda.
Estrígil	Ferramenta curva para limpar a suor e o aceite da pel.

V

Sopa de letras. Atopa palabras relacionadas cos baños romanos. Non é difícil, xa as coñeces case todas e son 9.

C	E	A	V	I	L	U	I	T	J	K	C	S	E	B	Y	D
A	N	E	Z	Z	F	R	I	G	I	D	A	R	I	U	M	I
L	O	F	O	Z	B	D	C	E	Z	I	P	U	H	I	Y	O
D	W	D	O	N	I	C	Z	N	Y	A	K	X	C	J	Y	Y
A	E	P	R	A	E	F	U	R	N	I	U	M	S	E	B	E
R	P	O	A	O	P	Z	M	E	W	E	D	L	W	Z	Y	J
I	H	I	P	O	C	A	U	S	T	U	M	F	C	G	A	P
U	Y	A	O	A	H	T	I	E	F	P	A	T	E	F	E	L
M	Y	F	D	O	L	I	E	H	N	R	J	X	I	K	I	P
M	V	I	Y	H	U	E	U	P	U	K	W	Y	P	E	P	M
I	E	O	T	P	Q	G	S	E	I	D	M	C	E	H	A	R
A	F	I	E	A	E	Z	Y	T	R	D	T	N	Z	M	Q	N
B	Z	W	R	L	M	P	W	S	R	X	A	H	X	Z	N	G
J	H	U	I	V	H	A	D	A	S	A	W	R	K	A	E	U
T	Y	E	U	E	V	W	C	R	V	M	K	M	I	Y	B	R
Q	K	I	M	U	U	E	Y	S	B	I	B	U	R	U	Z	Z
E	L	R	I	S	K	Q	E	S	T	R	I	G	I	L	M	G

VI

Este é un esquema duns baños romanos. Coloca os nomes das salas e das partes dos baños nos recadros brancos.

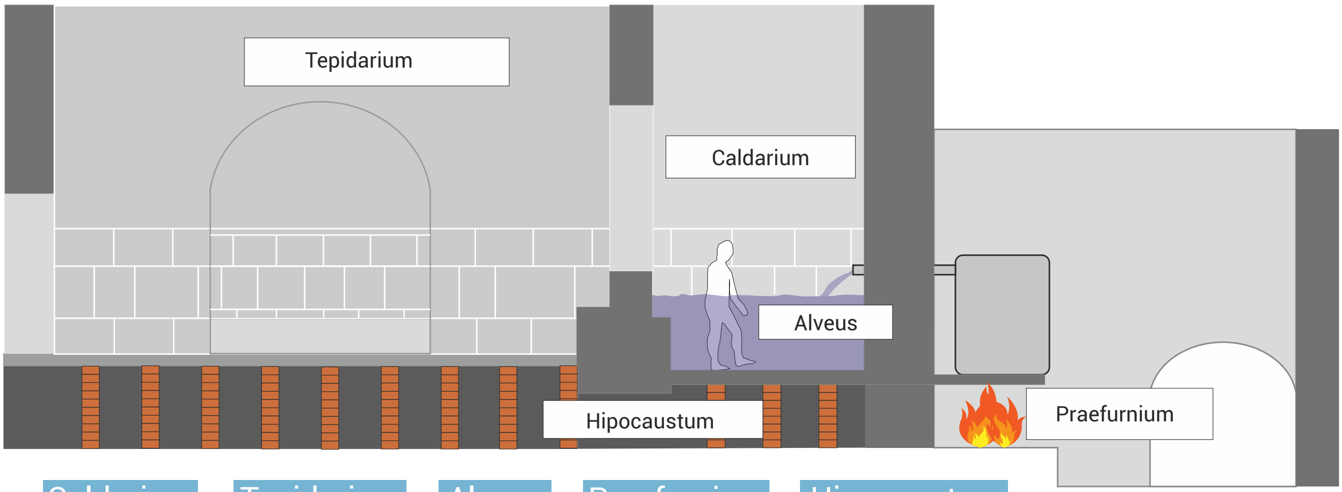

Caldarium | Tepidarium | Alveus | Praefurnium | Hipocaustum

V

Palabras cruzadas. Demostra o que coñeces dos baños e xogos romanos respondendo a estas preguntas. Podes preguntar ao teu profesor, aos monitores de Caldoval ou buscar en Internet

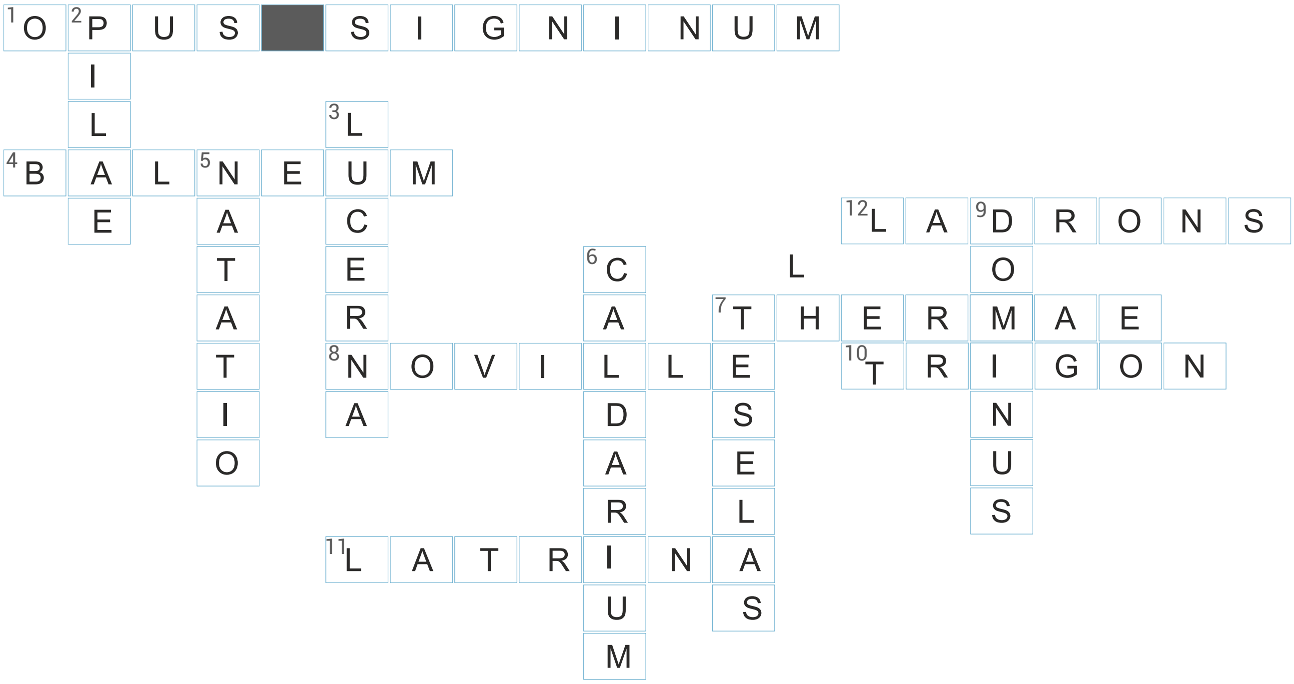

HORIZONTAIS

1. En Latín. Nome do cemento que cubre o interior das piscinas e bañeiras para impermeabilizalas. Son dúas palavras.
4. En Latín. Nome que se lles dá aos baños privados romanos
7. En Latín. Nome dado aos grandes baños públicos romanos.
8. Nome doutra importante vila romana de Mugardos.
10. Nome do xogo de pelota romano que se xogaba nun campo con forma de triángulo.
11. Nome que recibían as estancias onde os romanos facían as súas necesidades.
12. Como se traduciría ao galego o xogo romano parecido ás damas coñecido como "Ludus latrunculorum". Xogo dos...?.

VERTICAIS

2. En latín. Nome das columniñas de ladrillos que sosteñen os pisos dun hipocausto.
3. Lampariña de aceite usada en Roma para iluminar as estancias.
5. Piscina de grande tamaño que aparece nalgunhas termas públicas romanas.
6. Sala quente duns baños romanos.
7. Pequenas pezas que compoñen un mosaico romano.
9. Nome dado ao propietario dunha vila romana.